

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ข้อกำหนดสถานที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกณฑ์ในการกำหนดสถานที่ที่มีศักยภาพด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการหาทำเลที่ตั้งและสถานที่ท่องเที่ยว สามารถกำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ 4 ด้าน ดังนี้

4.1.1 ลักษณะด้านกายภาพ

จากข้อกำหนดสถานที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ข้อกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดทำเลที่ตั้ง โดยลักษณะด้านกายภาพ แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัยหลัก ดังนี้

1) ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว คือ ความสมบูรณ์ของทรัพยากรท่องเที่ยวและแหล่งธรรมชาติ ความโดดเด่นและความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว และความปลอดภัยของแหล่งธรรมชาติในการท่องเที่ยว จากข้อกำหนดสถานที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2) ลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักแรม คือ ลักษณะการเข้าถึงพื้นที่ สถานที่พักแรมอยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น สถานที่พักแรมตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบของสินค้าต่าง ๆ ในการให้บริการ และสถานที่พักแรมตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการหาทำเลที่ตั้ง

3) ลักษณะของการออกแบบ คือ สภาพแวดล้อมรอบตัวสถานที่พักแรม การออกแบบภายนอกสถานที่พักแรม การออกแบบสถานที่พักแรม วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างสถานที่พักแรม และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานที่พักแรม จากข้อกำหนดสถานที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4.1.2 ลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากข้อกำหนดสถานที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อลักษณะด้านกิจกรรม ได้ 3 ปัจจัย คือ กิจกรรมสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ กิจกรรมสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนและวัฒนธรรม ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ความต่อเนื่องของแต่ละกิจกรรม

4.1.3 ชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

จากข้อกำหนดสถานที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องได้ 3 ปัจจัย คือ 1) ชุมชนท้องถิ่นต้องการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว 2) ชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว และ 3) ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

4.1.4 ความถี่ในการใช้งานสถานที่พักผ่อน

ความถี่ในการใช้งานสถานที่พักผ่อน คือ จำนวนนักท่องเที่ยวต่อความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เป็นปัจจัยชี้วัดความเป็นไปได้ของโครงการสถานที่พักผ่อนสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดทำเลที่ตั้ง

4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการกำหนดสถานที่พักผ่อนสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์ปัจจัยการกำหนดสถานที่พักผ่อนสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ๋อัน ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรัญ แสงพุ่ม ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวิดา ธรรมณีนวงศ์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมและชุมชนที่เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

4.2.1 ลักษณะด้านกายภาพ

สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านกายภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 4 ประเด็น ดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1
การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านลักษณะกายภาพ

ด้านกายภาพ	สมชาติ อุอิน (2553)	จรัญ แสงพุ่ม (2553)	สุวิดา ธรรมมณีนวศ์ (2553)
1. ลักษณะการเข้าถึงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	มีความสำคัญสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ดี เส้นทางไม่ซับซ้อน ลักษณะเส้นทางไม่จำเป็นต้องสะดวกสบาย เช่น ถนนลูกรัง	เส้นทางต้องไม่ไกลไม่ซับซ้อนง่ายต่อการเข้าถึง ถึงแม้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงามมากแต่เข้าถึงยากก็ยากที่จะประสบความสำเร็จ	มีความสำคัญ แหล่งท่องเที่ยวต้องเข้าถึงง่าย และสะดวก เพื่อประหยัดเวลาและวางแผนการเดินทางได้
2. ลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและความสัมพันธ์ต่อการเข้าถึงอย่างไร	ที่ตั้งของสถานที่พักแรมนั้นไม่จำเป็นต้องเข้าถึงสถานที่พักแรมก่อน นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นขับบรรยากาศก่อนถึงสถานที่พักแรมได้ โดยสถานที่พักแรมส่วนใหญ่จะให้พักรวมกันกับเจ้าของบ้าน บางครั้งจึงเกิดปัญหา	สถานที่พักแรมและแหล่งท่องเที่ยวควรมีระยะใกล้กัน อาจเดินทางกันได้ การจัด lay out ควรถึงสถานที่พักแรมก่อนเนื่องจากมีสัณฐานต่าง ๆ ส่วนปัญหาเรื่องความจอบางส่วนนั้นสามารถแก้ไขด้วยการออกแบบและวางผังที่ดี	แหล่งท่องเที่ยวสามารถให้นักท่องเที่ยวได้ขึ้นขับบรรยากาศการท่องเที่ยว ทั้งบริบทบรรยากาศ วิถีชีวิต ก่อน จึงจะสามารถกำหนดสถานที่พักแรม และการตัดสินใจเข้าพักรวมสำหรับนักท่องเที่ยวได้
3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวและแหล่งธรรมชาติสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	มีความสำคัญมากที่สุด ความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณและสัตว์ต่าง ๆ และต้องส่งผลกระทบน้อยที่สุด	ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถทำให้เกิดการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำและ ระยะเวลาการท่องเที่ยวที่ยาวนานขึ้นได้	แหล่งธรรมชาติสำคัญที่การขึ้นขับบรรยากาศและการนำเสนอควบคู่กับชุมชนนั้น ๆ เช่น คนกับน้ำ คนกับป่า
4. การใช้วัสดุในการก่อสร้างรูปแบบสถาปัตยกรรม และองค์ประกอบภายนอกสถานที่พักแรม	มีความสำคัญ ความเป็นพื้นถิ่น การใช้วัสดุท้องถิ่น ไม่จำเป็นต้องใช้วัสดุที่ถาวรแต่ต้องมีความคงทน	สถาปัตยกรรมต้องมีความเป็นพื้นถิ่นแสดงถึงคุณค่าความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่นั้น ๆ	มีความสำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งในการบอกอัตลักษณ์ของพื้นที่ และต้องสอดคล้องต่อองค์ประกอบในการท่องเที่ยวกันทั้งหมด

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.1 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกายภาพ ดังต่อไปนี้

1) การเข้าถึงพื้นที่ต้องสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ดี ลักษณะเส้นทางไม่ควรมีความซับซ้อนมากเกินไป หมายถึง เส้นทาง และการเข้าถึงสามารถเข้าใจได้ง่าย ระยะของเส้นทางไม่ไกลเกินไป ประกอบกับความซับซ้อนเส้นทางรวมถึงระยะเวลาการเดินทางซึ่งสัมพันธ์กับระยะเวลาการท่องเที่ยว เช่น ถ้าระยะเวลาการท่องเที่ยวน้อย ระยะเวลาการเดินทาง จึงควรน้อยลงด้วย ซึ่งตรงตามทฤษฎีการหาทำเลที่ตั้ง และลักษณะพื้นผิวของเส้นทางไม่จำเป็นสะดวกสบาย เช่น ถนนไม่จำเป็นต้องเรียบตลอดระยะทาง ซึ่งจะประกอบกับความซับซ้อนของเส้นทาง และระยะทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

2) ลักษณะของที่ตั้งของสถานที่พักผ่อน ไม่จำเป็นต้องเข้าถึงสถานที่พักผ่อนก่อนสามารถให้นักท่องเที่ยวซึมซับบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งบริบท บรรยากาศ และวิถีชีวิต ก่อนเข้าถึงสถานที่พักผ่อนได้ สถานที่พักผ่อนกับแหล่งท่องเที่ยวควรมีระยะใกล้เคียงกัน เช่น อาจเดินทางกันได้ แต่ไม่จำเป็นต้องสะดวกมาก หมายถึง ลักษณะพื้นผิวของการเชื่อมต่อระหว่างสถานที่พักผ่อนกับแหล่งท่องเที่ยว

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวและแหล่งธรรมชาตินั้น สำคัญที่การซึมซับบรรยากาศ การนำเสนอควบคู่กับชุมชนนั้น ๆ ความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณและสัตว์ต่าง ๆ และการท่องเที่ยวต้องส่งผลกระทบต่อแหล่งธรรมชาติน้อยที่สุด

4) รูปแบบสถาปัตยกรรม การใช้วัสดุในการก่อสร้าง และองค์ประกอบภายนอกสถานที่พักผ่อน สถาปัตยกรรมต้องมีความเป็นพื้นถิ่นแสดงถึงคุณค่าความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่นั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งในการบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่ และต้องสอดคล้องต่อองค์ประกอบในการท่องเที่ยวทั้งหมด

จากการวิเคราะห์ด้านลักษณะกายภาพของพื้นที่นั้น ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและแหล่งธรรมชาติแหล่งธรรมชาติมาก โดยสอดคล้องกับลักษณะการเข้าถึงสถานที่ตั้งของที่พัก และรูปแบบของสถาปัตยกรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกัน

4.2.2 ลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 4 ประเด็น ตามตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2

การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านกิจกรรม การท่องเที่ยว	สมชาติ อู่อ้น (2553)	จรัญ แสงพุ่ม (2553)	สุวิดา ธรรมณีนวงศ์ (2553)
1. การให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	สำคัญมากต่อระบบนิเวศธรรมชาติ เพื่อความรู้ความเข้าใจในระบบนิเวศสามารถรักษาระบบนิเวศของแหล่งธรรมชาติได้	การให้ความรู้สิ่งแวดล้อมนั้นสำคัญต่อการรักษาระบบนิเวศ ต้องควบคู่กับชุมชนต้องสัมพันธ์และต่อเนื่องกันถึงมีความหมาย	สำคัญด้านภูมินิเวศ การให้ความสำคัญกับธรรมชาติและความสัมพันธ์กับด้านวัฒนธรรม
2. การให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนและวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	สำคัญมาก นิเวศวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งและก่อให้เกิดระบบนิเวศสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นและภูมิปัญญาต่าง ๆ	วัฒนธรรมและความเป็นมาของชุมชนต่อเนื่องกับสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศจึงทำให้เกิดภูมิปัญญาขึ้น	มีความสำคัญนำเสนอต่อนักท่องเที่ยว วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องต่อธรรมชาติ สื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว
3. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	มีความจำป็นน้อย โดยกิจกรรมนั้น สำคัญที่ภูมิปัญญาต่าง ๆ แต่ไม่ใช่ว่ามีจำนวนกิจกรรมที่น้อยเกินไป	สำคัญรองจากการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ชุมชนและวัฒนธรรม แต่ต้องเพิ่มความหลากหลาย เช่น กิจกรรมสำหรับเด็ก เพื่อแยกกิจกรรมของกลุ่มการรับรู้ข้อมูล	กิจกรรมต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตต่าง ๆ มองภาพรวมของวิถีชีวิตที่มีความหลากหลายตามฤดูกาลซึ่งส่งผลต่อแหล่งธรรมชาติ
4. ความต่อเนื่องของแต่ละกิจกรรมการท่องเที่ยว(การจัดโปรแกรมนำเที่ยว)ที่มีความสำคัญต่อสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	สำคัญในความสัมพันธ์ของกิจกรรม สามารถทำเป็นฐานความรู้ย่อย ๆ การเชื่อมต่อของกิจกรรมและวิธีการเข้าถึงกิจกรรมต่าง ๆ	ความต่อเนื่องของกิจกรรมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดกลุ่มการให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ	กิจกรรมต้องสอดคล้องต่อเนื่องตามความเหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน ความหลากหลายตามฤดูกาลจะส่งผลต่อการจัดการนำเที่ยว

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.2 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1) การให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ เพื่อความรู้ความเข้าใจในระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมนั้น สามารถรักษาระบบนิเวศของแหล่งธรรมชาติได้ การนำเสนอต้องควบคู่กับวัฒนธรรมชุมชนต่าง ๆ ต้องสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ซึ่งตรงตามเกณฑ์ในการกำหนดสถานที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากแหล่งธรรมชาติ และวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นก่อให้เกิดภูมิปัญญาต่าง ๆ ดังนั้น แหล่งธรรมชาติจึงมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

2) การให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนและวัฒนธรรม นิเวศวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่ง และก่อให้เกิดระบบนิเวศ สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องต่อธรรมชาติ และภูมิปัญญาต่าง ๆ สื่อถึงความโดดเด่น และเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ตามเกณฑ์ในการกำหนดสถานที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3) ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว นั้น ไม่จำเป็นต้องมีความหลากหลายเกินไป เนื่องจากกิจกรรมที่มีความหลากหลายมากส่งผลต่อระยะเวลาในการท่องเที่ยว ดังนั้น กิจกรรมที่มีความหลากหลายมากจึงไม่สามารถนำเสนอให้นักท่องเที่ยวได้และขาดการชี้เฉพาะถึงความโดดเด่น และความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตต่าง ๆ มองภาพรวมของวิถีชีวิตที่มีความหลากหลายตามฤดูกาลซึ่งส่งผลต่อแหล่งธรรมชาติ อาจต้องเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรม เช่น กิจกรรมสำหรับเด็ก เพื่อแยกกิจกรรมของกลุ่มการรับรู้ข้อมูล

4) ความต่อเนื่องของแต่ละกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการจัดการนำเที่ยวนั้น สำคัญในความสัมพันธ์ของแต่ละกิจกรรม สามารถทำเป็นฐานความรู้ย่อย ๆ การเชื่อมต่อของกิจกรรมและนำเสนอวิธีการเข้าถึงกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมต้องสอดคล้องต่อเนื่องตามความเหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน ความหลากหลายตามฤดูกาลนั้น ส่งผลต่อการจัดการนำเที่ยว

จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกิจกรรม โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศ ความเป็นมาของชุมชน และวัฒนธรรม เพื่อสื่อถึงความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องมีความหลากหลายเกินไป ซึ่งเกี่ยวเนื่องต่อระยะเวลาในการท่องเที่ยวด้วย และกิจกรรมต้องสอดคล้องต่อเนื่องตามความเหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน

4.2.3 ลักษณะด้านชุมชนที่เกี่ยวข้อง

สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 3 ประเด็น ตามตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3
การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านชุมชนที่เกี่ยวข้อง

ด้านชุมชนที่เกี่ยวข้อง	สมชาติ อู่อ้น (2553)	จรัญ แสงพุ่ม (2553)	สุวิดา ธรรมณีนวงศ์ (2553)
1.ระดับความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้น มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไร	มีความสำคัญมาก ผู้นำของชุมชนต้องมีความเข้มแข็ง มีการเชื่อมโยงต่อองค์กรที่สนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและต้องกระจายรายได้ต่อชุมชนอย่างเป็นธรรม	ชุมชนต้องมีส่วนร่วมและต้องมียอดการที่ดูแลถึงภาพรวมของชุมชนและชุมชนที่ไม่เกี่ยวข้องต่อการท่องเที่ยวต้องมีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ	สำคัญมาก ชุมชนต้องมีการจัดการการท่องเที่ยว เมื่อมีความเห็นที่ไม่ตรงกันจะต้องมีการจัดการเพื่อมีความเข้าใจที่ตรงกัน จึงจะมีการกำหนดการท่องเที่ยวขึ้น
2.การที่ชุมชนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไร	ชุมชนท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการเข้าถึงบรรยากาศของพื้นที่นั้น ๆ ในแต่ละกิจกรรม	สำคัญมาก เพื่อแสดงถึงความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งชุมชนจะมีความเข้าใจต่อพื้นที่แหล่งธรรมชาติและความสัมพันธ์ของกิจกรรมมากที่สุด	มีความสำคัญ ชุมชนท้องถิ่นต้องทำความเข้าใจกิจกรรมต่าง ๆ และทำความเข้าใจภายในชุมชนถึงการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นบ้าง
3.การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และสถาปัตยกรรมโดยชุมชน	จำเป็นต้องมีส่วนร่วม ต้องจัดว่าส่วนไหนที่ต้องจัดกิจกรรม ต้องจัดการสภาพแวดล้อมอย่างไร	ชุมชนต้องเป็นหลักในการจัดการต่าง ๆ และต้องเสริมความรู้เพื่อให้มีความเข้าใจต่อระบบนิเวศ	มีความสำคัญแต่ไม่ทั้งหมด ต้องมีหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่การตัดสินใจต่าง ๆ อยู่ที่ชุมชนท้องถิ่น

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.3 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านชุมชนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1) ระดับความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้น มีความสำคัญมาก ผู้นำของชุมชนต้องมีความเข้มแข็ง มีการเชื่อมโยงต่อองค์กรที่สนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และต้องกระจายรายได้ต่อชุมชนอย่างเป็นธรรม ชุมชนต้องมีการจัดการการท่องเที่ยว เมื่อมีความเห็นที่ไม่ตรงกัน จะต้องมีการจัดการเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน จึงจะมีการกำหนดการท่องเที่ยวขึ้น โดยมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเกณฑ์ในการกำหนดสถานที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

2) การที่ชุมชนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว ชุมชนท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการเข้าถึงบรรยากาศของพื้นที่นั้น ๆ ในแต่ละกิจกรรมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งชุมชนจะต้องมีความเข้าใจต่อพื้นที่แหล่งธรรมชาติและความสัมพันธ์ของกิจกรรม ชุมชนท้องถิ่นจึงจัดขอบเขตการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่าง ๆ

3) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสถาปัตยกรรมโดยชุมชนนั้น ชุมชนต้องเป็นหลักในการจัดการต่าง ๆ และต้องเสริมความรู้เพื่อให้มีความเข้าใจต่อระบบนิเวศ โดยมีหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องในการให้ความรู้ แต่การตัดสินใจต่าง ๆ อยู่ที่ชุมชนท้องถิ่น

จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านชุมชนที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้นำของชุมชนต้องมีความเข้มแข็ง มีการเชื่อมโยงต่อองค์กรที่สนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ชุมชนท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการเข้าถึงบรรยากาศของพื้นที่นั้น ๆ และชุมชนต้องเป็นหลักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ

4.2.4 ลักษณะด้านนักท่องเที่ยว

ลักษณะด้านนักท่องเที่ยว สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านนักท่องเที่ยว โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 3 ประเด็น ตามตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4

การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านความต้องการของนักท่องเที่ยว

ลักษณะด้าน นักท่องเที่ยว	สมชาติ ชูอิน (2553)	จรัญ แสงพุ่ม (2553)	สุวิดา ธรรมณีนวงศ์ (2553)
1. กายภาพของพื้นที่ นั้นส่งผลต่อ นักท่องเที่ยว อย่างไร	ส่งผลมากต่อ นักท่องเที่ยวมาก มี ลักษณะทางกายภาพที่ แปลกใหม่ ส่งผลให้มี ความดึงดูดใจ นักท่องเที่ยว	เป็นด้านที่สำคัญที่สุดในการ ดึงดูดนักท่องเที่ยว เนื่องจาก การตัดสินใจผ่านสื่อต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นด้านกายภาพ ของพื้นที่นั้น ๆ	กายภาพของพื้นที่ที่มี ความสำคัญเท่าเทียมกับ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และชุมชน เนื่องจากมี ความสัมพันธ์กัน
2. ด้านกิจกรรมการ ท่องเที่ยวนั้นส่งผล ต่อนักท่องเที่ยวมาก น้อยเพียงใด อย่างไร	กิจกรรมที่มีความเป็น เอกลักษณ์ของพื้นที่ แสดงถึงภูมิปัญญาต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่นที่ นำเสนอต่อนักท่องเที่ยว	ส่งผลต่อเนื่องจากลักษณะ ด้านกายภาพที่มีต่อกิจกรรม นั้น	กิจกรรมการท่องเที่ยวมี ความสำคัญในการเป็น ตัวเชื่อมในการนำเสนอด้าน กายภาพและชุมชนต่อ นักท่องเที่ยว
3. การมีส่วนร่วมของ ชุมชนท้องถิ่นนั้น ส่งผลต่อนักท่องเที่ยว มากน้อยเพียงใด	เป็นปัจจัยที่สำคัญและจะ ส่งผลต่อการท่องเที่ยวซ้ำ (re-visit)	ส่งผลต่อเนื่องถึงการจัดการ กิจกรรมการท่องเที่ยว	มีความสำคัญมากที่สุด มี มิติต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึง เช่น ประวัติความเป็นมาของ พื้นที่นั้นในทุก ๆ ด้าน

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.4 สามารถวิเคราะห์ถึงด้านความต้องการของนักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1) กายภาพของพื้นที่ส่งผลต่อนักท่องเที่ยวอย่างมาก ซึ่งลักษณะทางกายภาพที่แปลกใหม่ ส่งผลให้มีความดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เนื่องจากการตัดสินใจผ่านสื่อต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นด้านกายภาพของพื้นที่นั้น ๆ โดยกายภาพของพื้นที่มีความสำคัญเท่าเทียมกับด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวและชุมชน เนื่องจากมีความสัมพันธ์กัน

2) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว นั้น ส่งผลต่อเนื่องจากลักษณะด้านกายภาพที่มีต่อกิจกรรมนั้น กิจกรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ แสดงถึงภูมิปัญญาต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่นที่นำเสนอต่อนักท่องเที่ยว โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญในการเป็นตัวเชื่อมในการนำเสนอด้านกายภาพและชุมชนต่อนักท่องเที่ยว

3) การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญ และจะส่งผลต่อการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ชุมชนท้องถิ่นมีมิติต่าง ๆ ซึ่งบ่งบอกถึงประวัติความเป็นมาของพื้นที่นั้น ในทุก ๆ ด้าน

จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านนักท่องเที่ยว โดยกายภาพของพื้นที่ส่งผลมากต่อนักท่องเที่ยวมาก มีลักษณะทางกายภาพที่แปลกใหม่ กิจกรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ส่งผลให้มีความดึงดูดใจนักท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญ และจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว

4.2.5 ลักษณะด้านความถี่ในการใช้งาน

สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านความถี่ในการใช้งาน โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 2 ประเด็น ตามตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5

การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านความถี่ในการใช้งาน

ด้านความถี่ในการใช้งาน	สมชาติ อุอิน (2553)	จรัญ แสงพุ่ม (2553)	สุวิดา ธรรมมณีวงศ์ (2553)
1. จำนวนนักท่องเที่ยวต่อความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เป็นปัจจัยชี้วัด และความถี่ในการใช้งาน จำนวนที่พักแรมในฤดูท่องเที่ยว	สามารถเป็นปัจจัยชี้วัดได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อรายได้ที่มีผลต่อความพึงพอใจของชุมชนและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในฤดูท่องเที่ยวตามวันหยุดต่าง ๆ	สามารถเป็นปัจจัยชี้วัดได้ มีความค่อยเป็นค่อยไปในการพัฒนาของแต่ละชุมชนที่จัดการท่องเที่ยว มีผลต่อการกระจายรายได้สู่ชุมชน จำนวนที่พักแรมในฤดูท่องเที่ยวนั้นขึ้นอยู่กับกำลังเสริมด้านการตลาดด้วย	สามารถเป็นปัจจัยชี้วัดได้ แต่มีความสัมพันธ์กันน้อย เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีความหลากหลาย และสัดส่วนของแต่ละด้านของการท่องเที่ยวมีความแตกต่างกัน
2. ปัจจัยในการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญคืออะไร	ความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่จะมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด	สถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆที่มีความดั้งเดิม ทำให้เพิ่มมูลค่าในแหล่งท่องเที่ยว เปรียบเสมือนผู้หญิงสวยมอขนาน ๆ ก็เบื่อ ดังนั้นความสำคัญจึงอยู่ที่คุณค่าของผู้หญิงคนนั้น ซึ่งหมายถึง ความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว	การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้นมีความสำคัญมากที่สุด มีมิติต่างๆที่บ่งบอกถึง ประวัติความเป็นมาของพื้นที่นั้น แสดงถึงบรรยากาศต่างๆ ก่อนถึงความต้องการการพักแรม

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.5 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านความถี่ในการใช้งาน ดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวต่อความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เป็นปัจจัยชี้วัดความถี่ในการใช้งานพื้นที่ สามารถเป็นปัจจัยชี้วัดได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อรายได้ที่มีผลต่อการกระจายรายได้ต่อชุมชนท้องถิ่นและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว

2) ปัจจัยในการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญที่สุด คือ ความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งมีมิติต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึง ประวัติความเป็นมาของพื้นที่นั้น แสดงถึงบรรยากาศต่าง ๆ ของการท่องเที่ยว

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญที่สุด คือ ความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น สามารถวิเคราะห์โดยอัตราส่วนระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวต่อความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เป็นปัจจัยชี้วัดความถี่ในการใช้งานพื้นที่ สามารถเป็นปัจจัยชี้วัดได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อรายได้ที่มีผลต่อการกระจายรายได้ต่อชุมชนท้องถิ่นและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว

4.3 พื้นที่และกรณีศึกษา

จากการพัฒนาสถานที่พักแรมสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น มีความจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ถูกทิศทาง และเหมาะสมต่อแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงรวบรวมสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นกรณีศึกษา โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง และมีเกณฑ์ในการเลือก คือ 1) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งประสบความสำเร็จในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตั้งแต่ปี 2549-2551 2) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นกลุ่มนำเที่ยวโดยชุมชน 3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีลักษณะกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กัน และ 4) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยว จำนวน 3 กรณีศึกษา ดังนี้

4.3.1 บ้านทะเลนอก ตำบลกำพวน อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง

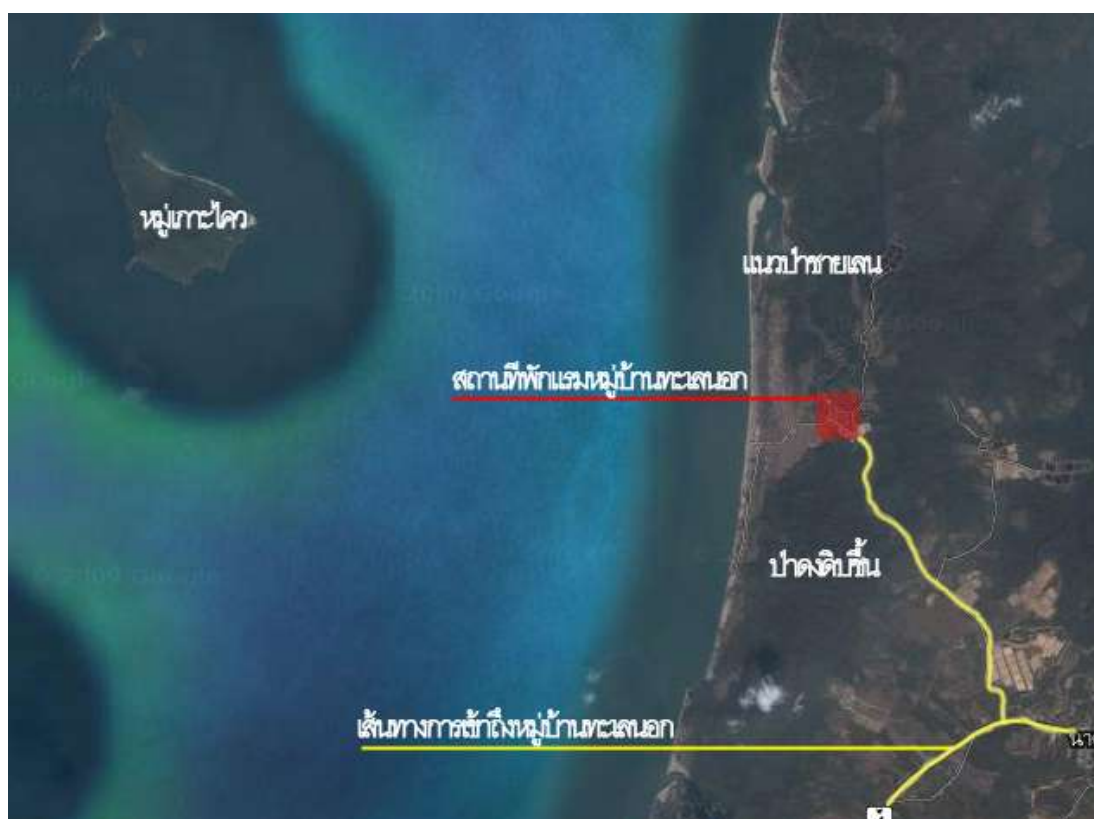
จากแบบสำรวจด้านกายภาพโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) ลักษณะเส้นทางและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงจากตัวเมืองจังหวัดระนอง 95 กิโลเมตร ห่างจากเส้นทางหลวงสาย 4 และกิ่งอำเภอสุขสำราญ เป็นระยะทาง 5

กิโลเมตร สภาพเส้นทางถนนคอนกรีตตลอดระยะทาง และตำแหน่งทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านทะเลนอกมีทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ป่าโกงกางซึ่งเป็นป่าชายเลน ป่าดงดิบชื้น แนวปะการังเกาะไคว แสดงดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1

เส้นทางการเข้าถึงและตำแหน่งทรัพยากรการท่องเที่ยวหมู่บ้านทะเลนอก

ที่มา: Google Inc., 2553. (ดัดแปลง)

2) ลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักแรมและรูปแบบของสถานที่พักแรม โดยรูปแบบสถานที่พักแรม เป็นสถานที่พักแรมร่วมกับคนในชุมชนโดยคัดเลือกบ้านที่มีความพร้อมในเรื่องของการแบ่งพื้นที่การใช้งานที่พักอาศัยที่ดี และที่พักอาศัยมีความสะอาด โดยการคัดเลือกของชุมชนจะไม่นับด้านลักษณะสถาปัตยกรรม และวัสดุที่เป็นพื้นดิน แสดงดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2
รูปแบบสถานที่พักผ่อนหมู่บ้านทะเลนอก

ที่มา: ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2553.

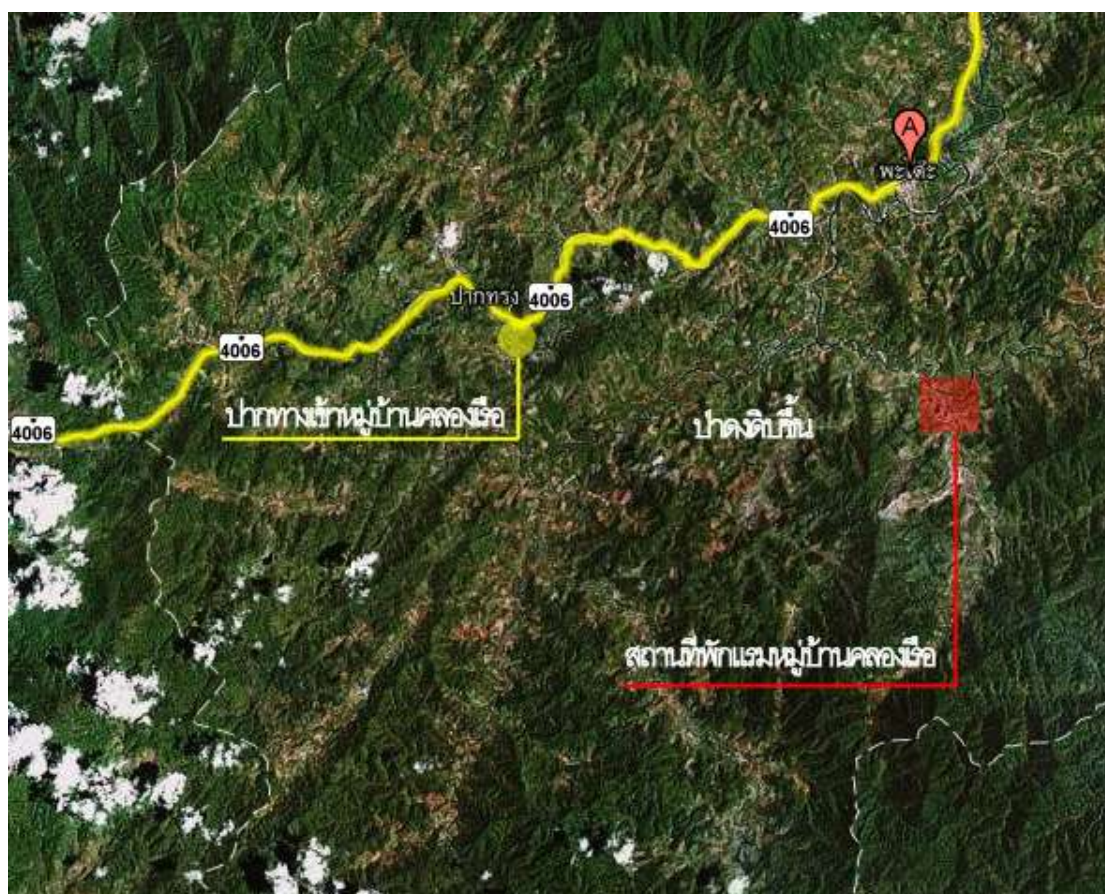
4.3.2 หมู่บ้านคลองเรือ ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

จากแบบสำรวจด้านกายภาพโดยแบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย คือ

1) ลักษณะเส้นทางและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงหมู่บ้านคลองเรือ โดยห่างจากตัวเมืองจังหวัดชุมพรเป็นระยะทาง 161 กิโลเมตร ห่างจากตัวเมืองระนอง 47 กิโลเมตร ห่างจากเส้นทางหลวงสาย 4006 เป็นระยะทาง 15 กิโลเมตร จากทางหลวงตลอดเส้นทางเป็นเส้นทางขึ้นเขา สภาพเส้นทางเป็นถนนคอนกรีตสลับกับดินลูกรัง ขึ้นอยู่กับสภาพความลาดชันของเส้นทาง และตำแหน่งทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยชุมชนหมู่บ้านคลองเรือมีทรัพยากรการท่องเที่ยวคือ ป่าดงดิบชื้นซึ่งประกอบด้วยน้ำตกและลำธาร เหมืองแร่เก่า น้ำตก ลำธาร สวนกาแฟ สวนผลไม้ แสดงดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3

เส้นทางการเข้าถึงและตำแหน่งทรัพยากรการท่องเที่ยวหมู่บ้านคลองเรือ

ที่มา: Google Inc., 2553. (ดัดแปลง)

2) ลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักแรมและรูปแบบของสถานที่พักแรม เป็นสถานที่พักแรมภายในชุมชน มีการคัดเลือกโดยกลุ่มท่องเที่ยวให้มีการแบ่งพื้นที่การใช้สอยของที่พักอาศัยที่ดี และที่พักอาศัยมีความสะอาด โดยส่วนใหญ่วัสดุในการก่อสร้างสถานที่พักแรมจะเป็นวัสดุพื้นถิ่นโดยแปรรูปจากธรรมชาติ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ลำบาก ยากต่อการขนส่งวัสดุก่อสร้างจากแหล่งต่าง ๆ แสดงดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4
รูปแบบสถานที่พักแรมหมู่บ้านคลองเรือ

ที่มา: ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2553.

4.3.3 ชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากแบบสำรวจด้านกายภาพโดยแบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย คือ

1) ลักษณะเส้นทางและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึงห่างจากตัวเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นระยะทาง 10 กิโลเมตร ห่างจากเส้นทางหลวงสาย 417 เป็นระยะทาง 14 กิโลเมตร สภาพเส้นทางเป็นถนนคอนกรีตตลอดเส้นทาง และตำแหน่งทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนลีเล็ดนำเที่ยว คือ ระบบนิเวศป่าชายเลน การเดินทางใช้รถยนต์ในการเข้าถึงกิจกรรมต่าง ๆ เนื่องจากพื้นที่ในตำบลลีเล็ดมีขนาดใหญ่และมีถึง 9 หมู่บ้าน โดยชุมชนมีจำนวน 975 ครัวเรือน และเข้าร่วมเป็นสถานที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน 15 ครัวเรือน

กิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ไกลจากสถานที่พักผ่อน จึงต้องใช้รถยนต์ในการเข้าถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ แสดงดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5

เส้นทางการเข้าถึงและตำแหน่งทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนลีเล็ดน้ำเขียว

ที่มา: Google Inc., 2553. (ดัดแปลง)

2) ลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักผ่อน และรูปแบบของสถานที่พักผ่อน โดยสถานที่พักผ่อนอยู่ภายในชุมชน มีการคัดเลือกโดยกลุ่มท่องเที่ยวให้มีการแบ่งพื้นที่การใช้สอยของที่พักอาศัยที่ดี ที่พักอาศัยมีความสะอาด มีภูมิทัศน์ที่ดี และชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยส่วนใหญ่วัสดุในการก่อสร้างสถานที่พักผ่อนจะเป็นวัสดุจากแหล่งต่าง ๆ เนื่องจากการขนส่งที่เข้าถึงได้ง่าย เนื่องจากมีระยะทางห่างจากตัวเมืองสุราษฎร์ธานีเพียง 10 กิโลเมตร และมีลักษณะเส้นทางเป็นคอนกรีตตลอดระยะทาง แสดงดังภาพที่ 4.6

ภาพที่ 4.6
รูปแบบสถานที่พักแรมชุมชนลีเล็ดน้ำเที่ยง

ที่มา: ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2553.

4.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากกลุ่มผู้ประกอบการสถานที่พักแรม

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 3 คน คือ มนูญ พร้อมอุดม แกนนำกลุ่มนำเที่ยงหมู่บ้านคลองเรือ, ประเสริฐ ชัญญกรณ์ กำนันและแกนนำกลุ่มชุมชนลีเล็ดน้ำเที่ยงเพื่อการอนุรักษ์ และดร.ณี ภัคดี ฝ่ายประสานงานชมรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทะเลนอก สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

4.4.1 ลักษณะด้านกายภาพ

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านกายภาพได้ 5 ประเด็น ตามตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมด้านกายภาพ

ลักษณะด้าน กายภาพ	ดรุณี ภัคดี (2553) บ้านทะเลนอก	มนูญ พร้อมอุดม(2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชาญจรณ์ (2553)ชุมชนลีเล็ดนำเที่ยว
1. ลักษณะการ เข้าถึงพื้นที่แหล่ง ท่องเที่ยว และ สถานที่พักแรม มีวิธี ใดบ้าง มีการจัดการ อย่างไร	การเข้าถึงจากตัวเมือง จังหวัดระนอง 95 กิโลเมตร ห่างจากเส้นทางหลวงสาย 4 และกิ่งอำเภอสุขสำราญ เป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร สภาพเส้นทางถนนคอน- กรีตตลอดระยะทาง	การเข้าถึงห่างจากตัวเมือง จังหวัดชุมพรเป็นระยะทาง 161 กิโลเมตร ห่างจากตัว เมืองระนอง 47 กิโลเมตร ห่างจากเส้นทางหลวงสาย 4006 เป็นระยะทาง 15 กิโลเมตร จากทางหลวง ตลอดเส้นทางเป็นเส้นทาง ขึ้นเขา สภาพเส้นทางเป็น ถนนคอนกรีตสลับกับดิน ลูกรัง ขึ้นอยู่กับสภาพความ ลาดชันของเส้นทาง	การเข้าถึงห่างจากตัวเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นระยะ ทาง 10 กิโลเมตร ห่างจาก เส้นทางหลวงสาย 417 เป็น ระยะทาง 14 กิโลเมตร สภาพ เส้นทางเป็นถนนคอนกรีต ตลอดเส้นทาง
2. ลักษณะที่ตั้งของ สถานที่พักแรม สำหรับการท่องเที่ยว เชิงนิเวศน์ มี ความสัมพันธ์ต่อ กิจกรรมการท่องเที่ยว และชุมชน ท้องถิ่นอย่างไร	สถานที่พักแรมอยู่ใน ชุมชน โดยอยู่ร่วมกับ ชาวบ้านและบางส่วนของ กิจกรรมการท่องเที่ยวจะ กระจายตัวตามบ้านภายใน ชุมชน เช่น การทำสับ ทำ ผ้าบาติก เย็บจาก ลอกใบ ยาสูบ โดยชุมชนมีจำนวน ประชากร 67 ครัวเรือน และเข้าร่วมเป็นสถานที่ พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน 15 ครัวเรือน	สถานที่พักแรมอยู่ใน ชุมชน โดยชุมชนมีจำนวน ประชากร 80 ครัวเรือน และ เข้าร่วมเป็นสถานที่พักแรม สำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน 20 ครัวเรือน และกิจกรรม การท่องเที่ยวอยู่ใกล้กับ สถานที่พักแรม	สถานที่พักแรมอยู่ในชุมชน แต่ใช้รถยนต์ในการเข้าถึง กิจกรรมต่าง ๆ เนื่องจากพื้นที่ ในตำบลลีเล็ดมีขนาดใหญ่และมี ถึง 9 หมู่บ้าน โดยชุมชนมี จำนวน 975 ครัวเรือน และเข้า ร่วมเป็นสถานที่พักแรมสำหรับ นักท่องเที่ยวจำนวน 15 ครัว- เรือน กิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ ไกลจากสถานที่พักแรม จึงต้อง ใช้รถยนต์ในการเข้าถึงกิจกรรม การท่องเที่ยวต่างๆ

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลักษณะด้าน กายภาพ	กรณี ภูเก็ต (2553) บ้านทะเลนอก	มัญญ พร้อมอุดม(2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชาญจุกรณ์ (2553)ชุมชนลีเล็ดน้ำเขียว
3. ทรัพยากรการ ท่องเที่ยวและแหล่ง ธรรมชาติสำหรับ การท่องเที่ยว มี อะไรบ้าง มีการ นำเสนอต่อ นักท่องเที่ยวอย่างไร	ป่าโกงกาง ป่าดงดิบชื้น ปะการังเกาะไคว นำเสนอ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต บริษัท นำเที่ยว และการบอกต่อ ของนักท่องเที่ยว	ป่าดงดิบชื้น เหมืองแร่เก่า น้ำตก ลำธาร สวนกาแฟ สวนผลไม้ นำเสนอผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ต และการบอก ต่อของนักท่องเที่ยว	ป่าชายเลน นำเสนอผ่าน สื่ออินเทอร์เน็ต และการ บอกต่อของนักท่องเที่ยว และจากรางวัลต่าง ๆ ที่ ได้รับ
4. รูปแบบสถาปัตย- กรรมของที่พักแรม การใช้วัสดุในการ ก่อสร้างองค์ประกอบ ภายนอกสถานที่พัก แรมมีแนวคิดอย่างไร	รูปแบบสถานที่พักแรม เป็น สถานที่พักแรมร่วมกับคน ในชุมชนโดยคัดเลือกบ้านที่ มีความพร้อมในเรื่องของ ความเป็นสัดส่วนในการจัด พื้นที่ภายในบ้าน ความ สะอาด ไม่เน้นวัสดุที่เป็น พื้นถิ่น	รูปแบบสถานที่พักแรม เป็น สถานที่พักแรมภายใน ชุมชน มีการคัดเลือกโดย กลุ่มท่องเที่ยวให้มีความ สะอาด และมีพื้นที่เป็น สัดส่วน วัสดุในการก่อสร้าง เป็นวัสดุพื้นถิ่นโดยแปรรูป จากธรรมชาติ เนื่องจาก เป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ลำบาก	รูปแบบสถานที่พักแรม เป็น สถานที่พักแรมภายใน ชุมชน มีเกณฑ์ในการ คัดเลือกคือ มีความสะอาด ดูแลความสะอาดเป็น ตัวอย่างให้ชุมชน มีพื้นที่ เป็นสัดส่วน มีภูมิทัศน์ที่ดี และเจ้าของบ้านมีอัธยาศัย ดี มีความรู้นำเสนอ นักท่องเที่ยว
5. ความปลอดภัย ของแหล่งธรรมชาติ ในการท่องเที่ยวเป็น อย่างไร	มีมัคคุเทศก์ชุมชนในแต่ละ กิจกรรมการท่องเที่ยวซึ่งมี ความชำนาญในพื้นที่เตรียม อุปกรณ์ช่วยเหลือต่าง ๆ ทุกครั้งที่จะประกอบกิจกรรม มีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ ด้านต่าง ๆ เช่น การสื่อสาร การบริการ การช่วยเหลือใน ภัยต่าง ๆ และมีสัญญาณ เตือนภัยพิบัติต่าง ๆ	ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเช่น เดินป่า ล่องแพ ค้างคาวใน ป่า จะมีมัคคุเทศก์ชุมชน อย่างน้อย 2 คนขึ้นไป เพื่อ ป้องกันข้อผิดพลาดและ เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือ ต่าง ๆ ทุกครั้ง	กิจกรรมท่องเที่ยวภายในป่า ชายเลนมีการเตรียมเครื่อง ชูชีพสำหรับนักท่องเที่ยว และมีมัคคุเทศก์ 2 คนต่อ เรือ 1 ลำ เพื่อป้องกัน ข้อผิดพลาด

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.6 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกายภาพ ดังต่อไปนี้

1) ลักษณะการเข้าถึงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และสถานที่พักแรม โดยวิธีการเข้าถึงพื้นที่ทั้ง 3 กรณีศึกษา มีลักษณะการเข้าถึงที่คล้ายคลึงกัน คือ การเดินทางโดยรถยนต์ แต่มีความสะดวกที่แตกต่างกัน โดยระยะทางชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวมีระยะทางที่ใกล้ และลักษณะเส้นทางที่ดีที่สุด ซึ่งมีระยะทางห่างจากตัวเมืองสุราษฎร์ธานี 10 กิโลเมตร โดยเป็นถนนคอนกรีตตลอดระยะทาง

2) ลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น โดยลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักแรมอยู่ภายในชุมชนทั้ง 3 กรณีศึกษา โดยชุมชนบ้านทะเลนอก มีจำนวนประชากร 67 ครัวเรือน และเข้าร่วมเป็นสถานที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน 15 ครัวเรือน ชุมชนหมู่บ้านคลองเรือ มีจำนวนประชากร 80 ครัวเรือน และเข้าร่วมเป็นสถานที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน 20 ครัวเรือน และชุมชนลีเล็ดมีขนาดใหญ่และมีถึง 9 หมู่บ้าน โดยชุมชนมีจำนวน 975 ครัวเรือน และเข้าร่วมเป็นสถานที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน 15 ครัวเรือน โดยทั้ง 3 กรณีศึกษานั้นมีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชน แต่มีความสัมพันธ์ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน โดยชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวมีระยะทางระหว่างสถานที่พักแรมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวมากที่สุด โดยใช้รถยนต์ในการเชื่อมต่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งแตกต่างจากชุมชนหมู่บ้านคลองเรือ และชุมชนหมู่บ้านทะเลนอกที่ใช้การเดินทางและการปั่นจักรยานในการเชื่อมต่อถึงกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับ

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวและแหล่งธรรมชาติสำหรับการท่องเที่ยว ชุมชนหมู่บ้านทะเลนอกนั้น มีทรัพยากรที่หลากหลาย คือ ภูเขาที่เป็นป่าดงดิบชื้น หมู่เกาะ แนวปะการัง และป่าโกงกางซึ่งเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีความหลากหลายมากกว่า ชุมชนหมู่บ้านคลองเรือมีทรัพยากร คือ ป่าดงดิบชื้น และชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวมีทรัพยากร คือ ป่าชายเลน

4) รูปแบบสถาปัตยกรรมของที่พักแรม การใช้วัสดุในการก่อสร้าง องค์ประกอบภายนอกสถานที่พักแรม โดยทั้ง 3 กรณีศึกษานั้น ให้ความสำคัญในการคัดเลือกสถานที่พักแรม โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ มีพื้นที่เป็นสัดส่วน มีภูมิทัศน์ที่ดี และเจ้าของบ้านมีอัธยาศัยดี มีความรู้นำเสนอนักท่องเที่ยว การใช้วัสดุในพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านทะเลนอกและชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวนั้น ให้ความสำคัญน้อยต่อการใช้วัสดุพื้นถิ่น เนื่องจากเทคโนโลยีในการขนส่งสินค้าที่มีมาตรฐานในปัจจุบัน ทำให้วัสดุที่มีเทคโนโลยีที่ดี มีความคงทน สามารถจัดหาได้ง่าย ซึ่งแตกต่างจากชุมชนหมู่บ้านคลองเรือที่มีการใช้วัสดุพื้นถิ่นภายในสถานที่พักแรมมากกว่า เนื่องจากการเข้าถึงที่มีความลำบากทำให้มีการจัดหาวัสดุพื้นถิ่นในการก่อสร้างจำนวนมาก

5) ความปลอดภัยของแหล่งธรรมชาติในการท่องเที่ยว โดยทั้ง 3 กรณีศึกษานั้น มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว โดยมีมัคคุเทศก์ชุมชนซึ่งมีความชำนาญต่อพื้นที่ และมีการฝึกอบรมต่าง ๆ ซึ่งดูแลแต่ละกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกายภาพจากผู้ประกอบการสถานที่พักแรม พบว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวและแหล่งธรรมชาติสำหรับการท่องเที่ยวนั้นมีความเกี่ยวข้องต่อเนื่องจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายจนถึงรูปแบบทรัพยากรธรรมชาติเชิงเดี่ยว คือ ป่าชายเลนและป่าดงดิบชื้น โดยลักษณะการเข้าถึงพื้นที่ ที่ตั้งของสถานที่พักแรม และความปลอดภัยของแหล่งธรรมชาติในการท่องเที่ยว มีความเห็นที่สอดคล้องกัน แต่มีความเห็นที่แตกต่างกันในด้านของรูปแบบสถาปัตยกรรมของสถานที่พักแรม ซึ่งเป็นผลจากการเข้าถึงสถานที่พักแรมที่มีความแตกต่างกัน ทำให้ความสะดวกในการขนส่งวัสดุก่อสร้างที่มีในปัจจุบันแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อมีการขนส่งที่สะดวกส่งผลให้การใช้วัสดุพื้นดินน้อยลง

4.4.2 ลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ 4 ประเด็น ตามตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านกิจกรรม การท่องเที่ยว	ดร.ณัฏฐ์ ภัคดี (2553) บ้านทะเลนอก	มนูญ พร้อมอุดม(2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชัญญุกรณ์ (2553) ชุมชนลีเล็ดน้ำเขียว
1. มีการให้ความรู้เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมและระบบ นิเวศต่อนักท่องเที่ยว อย่างไร	นำเสนอโดยชาวบ้านผู้ทำ อาชีพนั้นๆ เช่นชาวประมง ผู้บาติก ทำใบจาก และ มีการอบรมด้านเทคนิค ต่าง ๆ เช่น การพูด การ สื่อ ภา ษา การดูแล นักท่องเที่ยวเวลาดำน้ำ เป็นต้น	ให้ความรู้ที่นำเสนอโดย มัคคุเทศก์ชุมชนที่ชำนาญ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการดูแลรักษาป่า โดยกลุ่มท่องเที่ยวเป็นผู้ คัดเลือกมัคคุเทศก์	มีการคัดเลือกคนในชุมชน เพื่อให้ความรู้นักท่องเที่ยว ซึ่งดูความเหมาะสมของ แต่ละกิจกรรมและความ ต้องการของนักท่องเที่ยว เป็นหลัก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านกิจกรรม การท่องเที่ยว	ครูณี ภัคดี (2553) บ้านทะเลนอก	มนูญ พร้อมอุดม(2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชัญญุกรณ์ (2553) ชุมชนลีเล็ดน้ำทิพย์
2. มีการให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนและวัฒนธรรมต่อนักท่องเที่ยวอย่างไร	การเข้าพักแรมภายในชุมชน มีการคัดเลือกบ้านที่สื่อถึงความเป็นมา และวัฒนธรรมต่าง ๆ มีกิจกรรมเชิงวัฒนธรรม เช่น การทำสบู่สมุนไพร ผ้าบาติก ขนมหอยโข่ง เย็บจากมูลหอยโข่ง ไทย เย็บจากมูลหอยโข่ง ไทย แต่งกายเป็นมุสลิมและสื่อถึงกฎข้อบังคับต่าง ๆ	เนื่องจากเป็นชุมชนที่รวมคนจากทั้ง 4 ภาค รวม 17 จังหวัด ซึ่งบุกเบิกหมู่บ้านเมื่อปี พ.ศ. 2528 จึงสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนได้อย่างชัดเจน ด้วยโครงการคนอยู่ป่ายัง ซึ่งเป็นวัฒนธรรมคนอยู่กับป่าอย่างแท้จริง	นำเสนอโดยมัคคุเทศก์ชุมชน ซึ่งแบ่งกลุ่มหน้าที่เป็น 6 ส่วน คือ ฝ่ายติดต่อ ฝ่ายการเดินทาง ฝ่ายนำเที่ยว ฝ่ายกลุ่มอาชีพ ฝ่ายห้องพัก และฝ่ายกิจกรรม เช่น การพัฒนาการปลูกป่า การแสดงต่าง ๆ ซึ่งคัดเลือกโดยแกนนำกลุ่มนำเที่ยว
3. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่อะไรบ้าง	ศึกษาวิถีชีวิตชาวมุสลิมหมู่บ้านชาวประมง การทำสบู่สมุนไพร ผ้าบาติก ขนมหอยโข่ง เย็บจากมูลหอยโข่ง ไทย การลากอวนหาปลา ล่องเรือศึกษาป่าโกงกาง เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ดำน้ำดูปะการัง ที่เกาะไคว และมีกิจกรรมสำหรับอาสาสมัคร คือ กิจกรรมปลูกป่าโกงกาง ป่าชายหาด พัฒนาโรงเรียนสถานที่ส่วนรวมในชุมชนท่าเรือ กิจกรรมต่างๆ ใช้อย่างระมัดระวังไม่มากมีการเดินทางด้วยเท้าและการกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อเชื่อมต่อกิจกรรมต่าง ๆ	ศึกษาการสาธิตการร่อนแร่ดีบุกแบบดั้งเดิม ศึกษาวิธีการกรีดยางและรีดยาง ศึกษาการเก็บและตากกาแฟ เดินป่าศึกษาป่าดงดิบชื้น ล่องแพและค้างคืนในป่า กิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่บริเวณหมู่บ้านจึงใช้การเดินทางเชื่อมต่อกิจกรรมต่าง ๆ	กิจกรรมวัฒนธรรมโลกป่า ล่องเรือชมระบบนิเวศป่าชายเลน การประมงพื้นบ้าน ชมหิ่งห้อย ชุมชนกลุ่มแปรรูปใบจาก กลุ่มกะปิ กิจกรรมภายในชุมชน มีอยู่ตามหมู่บ้านต่างๆ ในชุมชนจึงใช้รถยนต์เพื่อเชื่อมต่อกิจกรรมต่างๆ

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านกิจกรรม การท่องเที่ยว	ครูณี ภัคดี (2553) บ้านทะเลนอก	มนูญ พร้อมอุดม (2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชัญญกรณ์ (2553) ชุมชนลีเล็ดน้ำเทียว
4. มีการจัดการนำเที่ยว อย่างไร สัมพันธ์กันอย่างไร	จัดตามความต้องการของ นักท่องเที่ยวที่ต้องการการ ทำกิจกรรมประเภทไต่บัน แต่บางกิจกรรมต้องทำตาม ระยะเวลาที่กำหนด จึงต้อง ทราบถึงความต้องการของ นักท่องเที่ยว เนื่องจากมี กิจกรรมที่หลากหลาย	มีการจัดโปรแกรมที่แน นอนขึ้นอยู่กับฤดูกาล ต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นเรื่อง ของการเกษตรในฤดูที่ ผลไม้ออกผล ฤดูที่มี น้ำมาก ในการเดินป่า ล่องแพ และค้างแรม ในป่า	มีการจัดการโปรแกรมไว้ เป็นช่วงเวลาที่แน่นอน เพราะมีความสัมพันธ์ โดยตรงกับเวลาน้ำขึ้นน้ำ ลงในกิจกรรมการศึกษา ป่าชายเลน

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.7 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1) มีการให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ โดย 3 กรณีศึกษา มีการคัดเลือกคนในชุมชนเป็นมัคคุเทศก์ชุมชน เพื่อให้ความรู้นักท่องเที่ยวซึ่งดูความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก

2) มีการให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนและวัฒนธรรม โดย 3 กรณีศึกษา สถานที่พักแรมอยู่ภายในชุมชน จึงมีการนำเสนอผ่านคนในชุมชน

3) กิจกรรมการท่องเที่ยว จากกรณีศึกษาทั้ง 3 มีความแตกต่างกัน โดย ชุมชนบ้านทะเลนอกมีกิจกรรมที่หลากหลาย คือกิจกรรมเดินป่าดงดิบขึ้น ล่องเรือชมป่าชายเลน ป่าโกงกาง ดำน้ำทะเลที่เกาะ ซึ่งแตกต่างจากอีก 2 กรณีศึกษา ซึ่งหมู่บ้านคลองเรือ กิจกรรมการท่องเที่ยว คือ การเดินป่าดงดิบขึ้น ล่องเรือจากน้ำตก ซึ่งเป็นกิจกรรมภายในป่าดงดิบขึ้น และชุมชนลีเล็ดน้ำเทียวซึ่งเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องต่อป่าชายเลนโดยตรง

4) การจัดการนำเที่ยว โดยชุมชนบ้านทะเลนอกจะมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนโปรแกรมการนำเที่ยวมากที่สุดเนื่องจากกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งชุมชนหมู่บ้านคลองเรือและชุมชนลีเล็ดน้ำเทียวนั้นโปรแกรมนำเที่ยวจะขึ้นอยู่กับฤดูกาลเป็นสำคัญ

จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวจากผู้ประกอบการสถานที่พักแรม พบว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ ความเป็นมาของชุมชน และวัฒนธรรม

มีความสอดคล้องกันโดยผ่านมัคคุเทศก์ชุมชน และคนในชุมชน แต่มีความแตกต่างกันด้านการจัดการนำเที่ยว ซึ่งมีความแตกต่างกันออกไปตามฤดูกาล

4.4.3 ลักษณะด้านชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านชุมชนที่เกี่ยวข้องได้ 3 ประเด็น ตามตารางที่ 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.8

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมด้านชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

ด้านชุมชนท้องถิ่น	ดรุณี ภักดี (2553) บ้านทะเลนอก	มนุญ พร้อมอุดม(2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชัญญกรณ์ (2553) ชุมชนลีเล็ดน้ำเที่ยง
1.ชุมชนท้องถิ่นนั้นมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด	มีส่วนร่วมมาก โดยกลุ่มการท่องเที่ยวในสถานที่พักแรม กิจกรรมการท่องเที่ยว การนำเที่ยว และการดูแลนักท่องเที่ยว ซึ่งชุมชนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มท่องเที่ยวก็ได้มีการจัดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนโดยใช้งบประมาณของกลุ่มท่องเที่ยว	มีส่วนร่วมมาก ซึ่งนอกจากกลุ่มท่องเที่ยวแล้ว ยังมีหน่วยงานอื่นภายในหมู่บ้าน เช่น ศูนย์การเรียนรู้คนอยู่อย่างหนาแน่น ต้นไม้ เป็นต้น ซึ่งมีส่วนช่วยในการท่องเที่ยวอย่างมาก	ชุมชนมีการแบ่งกลุ่มเป็นฝ่ายต่าง ๆ คือ กลุ่มท่องเที่ยว 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายติดต่อ ฝ่ายการเดินทาง ฝ่ายนำเที่ยว ฝ่ายกลุ่มอาชีพ ฝ่ายห้องพัก และฝ่ายกิจกรรม และกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากร 5 ฝ่าย ได้แก่ อาสาสมัครอนุรักษ์สัตว์น้ำ คณะกรรมการดูแลป่าชายเลน ราษฎรอาสาพิทักษ์ป่า กลุ่มประมงต้นแบบ และสภาเด็ก
2.การที่ชุมชนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง	ในทุกส่วนของกิจกรรม การนำเสนอการเสนอแนะในช่วงที่นักท่องเที่ยวศึกษาทำเองโดยมัคคุเทศก์ชุมชน	ในทุกส่วนของกิจกรรม การนำเสนอประวัติต่าง ๆ ตั้งแต่ความเป็นมาของหมู่บ้านและองค์ประกอบต่าง ๆ ในกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยมัคคุเทศก์ชุมชน	นำเสนอโดยชุมชนในทุกส่วน ทั้งการนำเที่ยวป่าชายเลนและวัฒนธรรมต่าง ๆ

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านชุมชนท้องถิ่น	ครุณี ภัคดี (2553) บ้านทะเลนอก	มนูญ พร้อมอุดม(2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชัญญุกรณ์ (2553)ชุมชนลีเล็ดน้ำ เทียว
3. ชุมชนท้องถิ่นมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสถาปัตยกรรมท้องถิ่นอย่างไร	มีการประชุมเพื่อพัฒนาแหล่งธรรมชาติ พัฒนาเส้นทาง และมีกิจกรรมร่วมกับนักท่องเที่ยวในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ เช่น การปลูกป่า มีการลดใช้งานสิ่งต่าง ๆ ที่สร้างขยะ และสนับสนุนเยาวชนในการอนุรักษ์และนำกลับมาใช้ใหม่	โดยจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวของหมู่บ้านเพื่อให้นักท่องเที่ยวร่วมเดินป่าเพื่อดูแลป่าเป็นเพื่อนชาวบ้าน ดังนั้นกลุ่มท่องเที่ยวจึงปฏิเสธนักท่องเที่ยวที่มาจำนวนมากกว่า 20 คนขึ้นไป เนื่องจากการดูแลจะไม่ทั่วถึง ซึ่งอาจทำลายจุดเปราะบางในแหล่งธรรมชาติได้	โดยมีกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากร 5 ฝ่าย ได้แก่ อาสาสมัครอนุรักษ์สัตว์น้ำ คณะกรรมการดูแลป่าชายเลน ราษฎรอาสาพิทักษ์ป่า กลุ่มประมงต้นแบบ และสภาเด็ก

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.8 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านชุมชนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1) ชุมชนท้องถิ่นนั้นมีส่วนร่วม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้ง 3 กรณีศึกษานั้น เป็นการมีส่วนร่วมในทุก ๆ ส่วนของการท่องเที่ยว และส่วนของชุมชนที่ไม่มีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยว ก็มีความเข้าใจตรงกันในการท่องเที่ยว

2) การที่ชุมชนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องต่อกิจกรรม โดยทั้ง 3 กรณีศึกษานั้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวในทุก ๆ ส่วน ตั้งแต่การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การจัดการนำเที่ยว และการนำเที่ยวโดยมัคคุเทศก์ชุมชน

3) ชุมชนท้องถิ่นมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสถาปัตยกรรม โดยการจัดการท่องเที่ยวของทั้ง 3 กรณีศึกษานั้น มีวัตถุประสงค์หลักในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสถาปัตยกรรม ของชุมชนจึงมีส่วนร่วมอย่างมาก ทั้งชุมชนที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องต่อการท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องจากผู้ประกอบการสถานที่พักแรม พบว่า ชุมชนท้องถิ่นนั้นมีส่วนร่วม ชุมชนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องต่อกิจกรรม และชุมชนท้องถิ่นมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ มีความเห็นที่สอดคล้องกันโดยชุมชนมีส่วนร่วมในทุกส่วน

4.4.4 ลักษณะด้านความถี่ในการใช้งาน

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านความถี่ในการใช้งานได้ 2 ประเด็น ตามตารางที่ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมด้านความถี่ในการใช้งาน

ด้านความถี่ในการใช้งาน	ดุริณี ภูเก็ต (2553) บ้านทะเลนอก	มนูญ พร้อมอุดม(2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชัญญกรณ์ (2553)ชุมชนลีเล็ดนำเที่ยว
1.จำนวนนักท่องเที่ยว และความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยวและความถี่ในการท่องเที่ยว ประมาณ 35 ครั้งต่อปี จำนวนนักท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2552 มี 350 คน สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 50 คนต่อวัน แต่มีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ไม่ได้เข้าพักแรมเนื่องจากมาเพื่อการศึกษาดูงาน	จำนวนของนักท่องเที่ยวและความถี่ในการท่องเที่ยว ประมาณ 40 ครั้งต่อปี จำนวนนักท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2552 มี 1,153 คน สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 20 คนต่อวัน เนื่องจากความสามารถในการจัดการในกิจกรรมเดินป่า และ ล่องแพมีน้อยยกเว้น นักท่องเที่ยวที่มาเพื่อการศึกษาดูงานสามารถรองรับได้มากเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องต่อทรัพยากร ธรรมชาติ น้อยกว่ากิจกรรมอื่น ๆ	จำนวนนักท่องเที่ยวและความถี่ในการท่องเที่ยว 100 ครั้งต่อปี จำนวนนักท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2552 มี 2,500 คน พักแรม 500 คน สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ 50 คนต่อวัน แต่มีนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าพักแรมเนื่องจากมาเพื่อการศึกษาดูงาน ประกอบกับการเข้าถึงที่มีความสะดวกใกล้ตัวเมือง
2. ความถี่ในการใช้งานต่อความสามารถในการรองรับ	70 เปอร์เซ็นต์ ของนักท่องเที่ยวที่พักแรม	200 เปอร์เซ็นต์ แต่ความถี่นี้รวมกับกิจกรรมที่สามารถรองรับได้มาก เช่น กิจกรรมสัมมนา วิชาการต่าง ๆ	200 เปอร์เซ็นต์ ความถี่นี้รวมกับนักท่องเที่ยวซึ่งไม่ได้เข้าพักแรม

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ด้านความถี่ ในการใช้งาน	ครุฑี ภัคดี (2553) บ้านทะเลนอก	มนูญ พร้อมอุดม(2553) หมู่บ้านคลองเรือ	ประเสริฐ ชาญจรรย์ (2553) ชุมชนลีเล็ดน้ำเทียว
3.ช่วงเวลาที่เป็นฤดูกาล ท่องเที่ยวคือช่วงใด มี ความแตกต่างกันในแต่ ละฤดูกาลอย่างไร	ท่องเที่ยวได้ตลอดปี เนื่องจากมีกิจกรรมที่ หลากหลาย	ในช่วงที่มีปริมาณน้ำ มากและช่วงฤดูผลไม้ ซึ่ง อยู่ในช่วงตั้งแต่เดือน มิถุนายนเป็นต้นไป	ท่องเที่ยวได้ตลอดปี ยกเว้นฤดูน้ำ หลาก น้ำจะท่วมเส้นทางเดินรถที่ เข้าถึงกิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งเป็นเวลาประมาณ 10 วันของ เดือนพฤศจิกายน ธันวาคม มกราคม และกุมภาพันธ์

หมายเหตุ: รวบรวมโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.9 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านความถี่ในการใช้งาน ดังต่อไปนี้

1) จำนวนนักท่องเที่ยวและความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว โดยความถี่ในการใช้งานแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในช่วง 35-100 ครั้งต่อปี มีจำนวนนักท่องเที่ยว 350-2,500 คนต่อปี และมีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่พักแรมอยู่ที่ 20-50 คนต่อวัน โดยความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติจะมีความแตกต่างกันในแต่ละกิจกรรม

2) ร้อยละความถี่ในการใช้งานต่อความสามารถในการรองรับ พบว่า หมู่บ้านคลองเรือ และชุมชนลีเล็ดน้ำเทียวร้อยละความถี่ในการใช้งานต่อความสามารถในการรองรับที่เท่ากัน และมากกว่าหมู่บ้านทะเลนอก ซึ่งความถี่การใช้งานนี้ร่วมทุกกิจกรรม และนักท่องเที่ยวที่ไม่พักแรม

3) ช่วงเวลาที่เป็นฤดูกาลท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านทะเลนอกจะมีการท่องเที่ยวได้ตลอดปีเนื่องจากมีกิจกรรมที่หลากหลาย แตกต่างจากชุมชนหมู่บ้านคลองเรือและชุมชนลีเล็ดน้ำเทียว ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวตามฤดูกาล

จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านความถี่ในการใช้งาน จากผู้ประกอบการสถานที่พักแรม พบว่า ความถี่ในการใช้งานและการกำหนดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว นั้น มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละกิจกรรม และสอดคล้องต่อช่วงเวลาในการท่องเที่ยวตามฤดูกาล

4.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากกลุ่มนักท่องเที่ยว

จากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำข้อมูลของปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาสร้างแบบสอบถามนักท่องเที่ยว โดยจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในการให้ความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยสอบถามนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

4.5.1 ลักษณะด้านกายภาพ

จากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในการให้ความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะกายภาพได้ ตามตารางที่ 4.10 ดังนี้

ตารางที่ 4.10

ปัจจัยด้านลักษณะกายภาพที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรม
สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรม สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ค่า ต่ำสุด	ค่า สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว				
ความโดดเด่นและความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่ง ท่องเที่ยว	4	7	5.52	0.822
ความสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวและแหล่ง ธรรมชาติ	4	7	5.42	0.987
ความปลอดภัยของแหล่งธรรมชาติในการท่องเที่ยว	1	7	5.34	1.327

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรม สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ค่า ต่ำสุด	ค่า สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)
ลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักแรม				
สถานที่พักแรมตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น	3	7	5.10	1.150
ง่ายต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น ใกล้ระบบขนส่งต่าง ๆ	1	7	4.88	1.458
สถานที่พักแรมตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบของสินค้าต่าง ๆ ใน การให้บริการ เช่น วัตถุดิบของของฝาก ของที่ระลึกต่าง ๆ	2	7	4.77	1.309
ตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ	1	7	4.66	1.148
ลักษณะของการออกแบบ				
สภาพแวดล้อมรอบสถานที่พักแรม	2	7	5.31	1.261
การออกแบบภายนอกสถานที่พักแรม	3	7	5.04	1.136
การออกแบบสถานที่พักแรมในความเป็นพื้นที่	3	7	5.02	0.953
วัสดุในการก่อสร้างสถานที่พักแรมโดยวัสดุภายในท้องถิ่น	2	7	4.92	1.269
สิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานที่พักแรม	1	7	4.90	1.227

หมายเหตุ: จัดทำโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.10 จากการวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกายภาพ พบว่า

ลักษณะด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีความสำคัญที่สุด คือ ความโดดเด่นและ
ความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ ความสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยว
และแหล่งธรรมชาติ และความปลอดภัยของแหล่งธรรมชาติในการท่องเที่ยว

ลักษณะด้านกายภาพของการออกแบบ มีความสำคัญรองลงมา คือ สภาพแวดล้อม
รอบสถานที่พักแรมมากที่สุด เนื่องจากเกี่ยวข้องกับทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว การออกแบบ
ภายนอกสถานที่พักแรม การออกแบบสถานที่พักแรมในความเป็นพื้นที่ วัสดุในการก่อสร้าง
สถานที่พักแรมโดยใช้วัสดุภายในท้องถิ่น และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานที่พักแรม ซึ่ง
เป็นการให้ความสำคัญจากภายนอกเรียงลำดับความสำคัญถึงภายในสถานที่พักแรม

ลักษณะด้านกายภาพของที่ตั้งของสถานที่พักแรม คือ สถานที่พักแรมตั้งอยู่ใกล้แหล่ง
ท่องเที่ยวท้องถิ่น ง่ายต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พักแรมตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบของ

สินค้าต่าง ๆ ในการให้บริการ และตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นการเรียงลำดับความสำคัญของลักษณะที่ตั้งสถานที่พักแรม

4.5.2 ลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในการให้ความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ ตามตารางที่ 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.11

ปัจจัยด้านลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรม
สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานที่พักแรม สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ค่า ต่ำสุด	ค่า สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่	2	7	4.99	1.168
กิจกรรมสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของ ชุมชนและวัฒนธรรม	2	7	4.91	1.393
กิจกรรมสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและ ระบบนิเวศ	2	7	4.90	1.330
ความต่อเนื่องของแต่ละกิจกรรม การจัดโปรแกรมนำ เที่ยว	2	7	4.70	1.396

หมายเหตุ: จัดทำโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.11 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ คือ ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งความหลากหลายของกิจกรรมนั้น มีส่วนในเรื่องของการแบ่งกลุ่มการรับรู้ของนักท่องเที่ยว เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มครอบครัว ซึ่งต้องการความหลากหลายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยปัจจัยรองลงมา คือ กิจกรรมสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชน และ

วัฒนธรรม กิจกรรมสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ และความต่อเนื่องของแต่ละกิจกรรมในการจัดโปรแกรมนำเที่ยว ตามลำดับ

4.5.3 ลักษณะด้านชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

จากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในการให้ความสำคัญปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะกายภาพได้ ตามตารางที่ 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.12

ปัจจัยด้านลักษณะชุมชนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานที่พักแรม
สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานที่พักแรม สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ค่า ต่ำสุด	ค่า สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)
ชุมชนท้องถิ่นต้องการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว ความ เป็นมิตรต่อนักท่องเที่ยว	2	7	5.34	1.350
ชุมชนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว การนำเที่ยวต่าง ๆ	3	7	5.20	1.223
ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ	2	7	4.99	1.330

หมายเหตุ: จัดทำโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.12 สามารถวิเคราะห์ถึงลักษณะด้านชุมชนท้องถิ่นที่มีความสำคัญ คือ ชุมชนท้องถิ่นต้องการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว โดยความเป็นมิตรต่อนักท่องเที่ยวนั้น เป็นส่วนสำคัญเนื่องจากชุมชนที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องต่อการท่องเที่ยวนั้น ส่งผลต่อนักท่องเที่ยวโดยตรงในการใช้งานสถานที่พักแรม โดยปัจจัยที่รองลงมา คือ ชุมชนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยการนำเที่ยวต่าง ๆ และชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ

4.6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการพัฒนาศถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และนักท่องเที่ยว สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาศถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ด้าน ดังนี้

4.6.1 ลักษณะด้านกายภาพ

1) ลักษณะด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว

1.1) ความโดดเด่นและความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.52 หมายถึง มีความสำคัญมากและเป็นระดับที่นักท่องเที่ยวและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ความสำคัญมากที่สุด

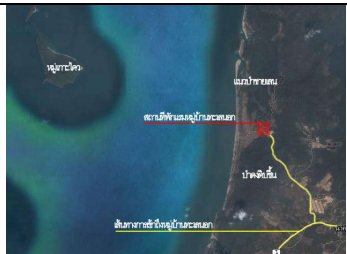
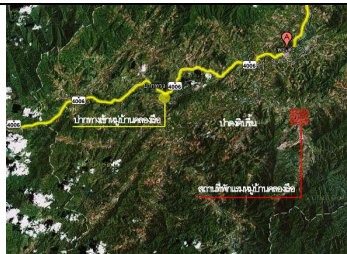
1.2) ความสมบูรณ์ของทรัพยากรท่องเที่ยวและแหล่งธรรมชาติ โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.42 หมายถึง มีความสำคัญมากและเป็นลำดับที่ 2 ความสำคัญของนักท่องเที่ยว ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่า ความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งธรรมชาติสามารถทำให้เกิดการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำและการท่องเที่ยวที่นานขึ้น ซึ่งบรรยากาศของแหล่งธรรมชาติจะต้องนำเสนอควบคู่กับชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และการท่องเที่ยวต้องส่งผลกระทบต่อแหล่งธรรมชาติให้น้อยที่สุด

1.3) ความปลอดภัยของแหล่งธรรมชาติในการท่องเที่ยว โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.34 หมายถึง มีความสำคัญมากและเป็นลำดับที่ 3 ของการให้ความสำคัญของนักท่องเที่ยว ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรม เสนอว่า ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว ขึ้นอยู่กับกิจกรรมนั้น ๆ และมาตรการในการรักษาความปลอดภัย ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละกิจกรรม

2) ลักษณะกายภาพของที่ตั้งสถานที่พักแรม โดยการเปรียบเทียบจากกรณีศึกษา ตามตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13

การเปรียบเทียบลักษณะกายภาพของที่ตั้งสถานที่พักแรม

ชุมชนบ้านทะเลนอก จังหวัดระนอง	ชุมชนหมู่บ้านคลองเรือ จังหวัดชุมพร	ชุมชนลีเล็ดน้ำเทียว จังหวัดสุราษฎร์ธานี
		
การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านทะเลนอก โดยจากทางหลวงเป็นระยะทาง 5 กม. ดังนั้น จึงสามารถสัมผัสบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวได้บางส่วน ที่ตั้งของสถานที่พักแรมมีการเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น มีการเข้าถึงโดยการเดินเท้า จักรยาน และเรือโดยสาร เนื่องจากมีกิจกรรมที่หลากหลาย	การเข้าถึงหมู่บ้านคลองเรือ โดยจากทางหลวง เป็นระยะทาง 15 กิโลเมตร จากทางหลวงตลอดเส้นทางเป็นเส้นทางขึ้นเขา ดังนั้น จึงสามารถสัมผัสบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างดี เนื่องจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นการเดินป่า สวนผลไม้ และการล่องเรือลงจากภูเขาเพื่อค้างแรมในป่า	การเข้าถึงชุมชนลีเล็ดห่างจากตัวเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นระยะทาง 10 กิโลเมตร ซึ่งเป็นการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกที่สุด และเข้าถึงสถานที่พักแรมก่อนแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น จึงสามารถสัมผัสบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวได้น้อย และเนื่องจากมีระยะระหว่างกิจกรรมมากจึงใช้รถในการเดินทางกิจกรรมต่าง ๆ

หมายเหตุ: จัดทำโดยผู้วิจัย.

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ลักษณะที่ตั้งของสถานที่พักแรมที่มีความสัมพันธ์ต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว ในด้านการเข้าถึงสถานที่พักแรมที่สามารถสัมผัสบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นได้แตกต่างกัน และตำแหน่งของทรัพยากรการท่องเที่ยวกับสถานที่พักแรมมีระยะทางที่แตกต่างกัน โดยสามารถวิเคราะห์ลักษณะกายภาพของที่ตั้งสถานที่พักแรมได้ ดังนี้

2.1) ลักษณะการเข้าถึงพื้นที่ ซึ่งความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.88 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่าการเข้าถึงพื้นที่ต้องมีการเข้าถึงได้ดีลักษณะเส้นทางต้องไม่ซับซ้อนแต่ไม่จำเป็นต้องสะดวกสบาย ซึ่งจากการสำรวจกายภาพจากกรณีศึกษาและผู้ประกอบการสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่าการเข้าถึงพื้นที่นั้น ถึงแม้ว่าลักษณะเส้นทางซับซ้อนและการเข้าถึงพื้นที่ไม่

สะดวกสบาย ก็ไม่มีความสำคัญ ขึ้นอยู่กับการนำเสนอต่อนักท่องเที่ยวที่ดี สามารถสื่อสารถึงนักท่องเที่ยวให้สามารถวางแผนการเดินทางได้เป็นสำคัญ

2.2) สถานที่พักแรมอยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.10 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นให้ความสำคัญต่อระยะทางระหว่างสถานที่พักแรมและแหล่งท่องเที่ยวพื้นถิ่น เนื่องจากระยะทางและรูปแบบการเข้าถึงของแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นนั้นส่งผลต่อนักท่องเที่ยวอย่างมาก เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน การพายเรือ สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นได้ เป็นต้น

2.3) สถานที่พักแรมตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบของสินค้าต่าง ๆ ในการให้บริการ โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.77 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ให้ความสำคัญต่อแหล่งวัตถุดิบของสินค้าต่าง ๆ ในการให้บริการเนื่องจากแหล่งวัตถุดิบในการให้บริการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นมีความเกี่ยวเนื่องต่อแหล่งธรรมชาติและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

2.4) สถานที่พักแรมตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.66 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก แต่อยู่ในระดับการให้ความสำคัญที่ต่ำที่สุด เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประกอบด้วยการประกอบกิจกรรมซึ่งใช้เวลามาก ดังนั้นความจำเป็นของระยะทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวนั้น นักท่องเที่ยวจึงให้ความสำคัญน้อยที่สุด

3) ลักษณะกายภาพของการออกแบบสถานที่พักแรม โดยการเปรียบเทียบจากกรณีศึกษา (ดังตารางที่ 4.14)

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ชุมชนให้ความสำคัญในการคัดเลือกสถานที่พักแรมโดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ มีพื้นที่เป็นสัดส่วน มีภูมิทัศน์ที่ดี และเจ้าของบ้านมีอัธยาศัยดี มีความรู้ นำเสนอนักท่องเที่ยว โดยสามารถวิเคราะห์ลักษณะกายภาพของการออกแบบสถานที่พักแรมได้ดังนี้

3.1) สภาพแวดล้อมรอบตัวสถานที่พักแรม โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.31 หมายถึง มีความสำคัญมากและเป็นลำดับที่ 5 ของการให้ความสำคัญของนักท่องเที่ยว ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรม เสนอว่า สภาพแวดล้อมรอบตัวสถานที่พักแรมเกี่ยวเนื่องถึงภูมิทัศน์ของการท่องเที่ยวและเป็น 1 ใน 4 ประเด็นหลักในการคัดเลือก

สถานที่พักแรม คือ การแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ความสะอาด ภูมิทัศน์และชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักแรม

ตารางที่ 4.14

การเปรียบเทียบลักษณะกายภาพของการออกแบบสถานที่พักแรม

ชุมชนบ้านทะเลนอก จังหวัดระนอง	ชุมชนหมู่บ้านคลองเรือ จังหวัดชุมพร	ชุมชนลีเล็ดน้ำเตียว จังหวัดสุราษฎร์ธานี
		
รูปแบบสถานที่พักแรม เป็นสถานที่พักแรมภายในชุมชนโดยคัดเลือกบ้านที่มีความพร้อมในเรื่องของความเป็นสัดส่วนในการจัดพื้นที่ภายในบ้าน ความสะอาด ไม่เน้นวัสดุที่เป็นพื้นดิน เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่สร้างขึ้น หลังจากประสบเหตุคลื่นยักษ์สึนามิ	รูปแบบสถานที่พักแรม เป็นสถานที่พักแรมภายในชุมชน มีการคัดเลือกโดยกลุ่มท่องเที่ยวให้มีความสะอาด และมีพื้นที่เป็นสัดส่วน วัสดุในการก่อสร้างเป็นวัสดุพื้นถิ่นโดยแปรรูปจากธรรมชาติ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ลำบาก ยากต่อการขนส่งวัสดุก่อสร้าง	รูปแบบสถานที่พักแรม เป็นสถานที่พักแรมภายในชุมชน มีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ มีความสะอาด ดูแลความสะอาดเป็นตัวอย่างให้ชุมชน มีพื้นที่เป็นสัดส่วน มีภูมิทัศน์ที่ดี และเจ้าของบ้านมีอัธยาศัยดี มีความรู้นำเสนอนักท่องเที่ยว ไม่เน้นวัสดุที่เป็นพื้นดิน เนื่องจากวัสดุก่อสร้างในปัจจุบันมีความคงทนและความสะดวกในการขนส่ง

ที่มา: จัดทำโดยผู้วิจัย.

3.2) การออกแบบภายนอกสถานที่พักแรม โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.04 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว นั้นจะส่งผลต่อการสื่อสารถึงภาพลักษณ์ของสถานที่พักแรม ภายในสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3.3) การออกแบบสถานที่พักแรม โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.02 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรม เสนอว่า เนื่องจากสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ส่วนมากจะเป็นการพักอาศัยอยู่

ภายในชุมชน และมีประเด็นหลักในการคัดเลือกสถานที่พักแรม คือ การแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ความสะอาด ภูมิทัศน์และชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักแรม โดยอาจมีการออกแบบพื้นที่ซึ่งเป็นการก่อสร้างเพิ่มเติมเพื่อความเป็นสัดส่วนของพื้นที่

3.4) วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างสถานที่พักแรม โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.92 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่า การใช้วัสดุที่มีความเป็นพื้นถิ่นในการก่อสร้างสถานที่พักแรมเป็นการแสดงเอกลักษณ์ของพื้นที่นั้นมีความสำคัญ แต่ผู้ประกอบการสถานที่พักแรม เสนอว่า การใช้วัสดุที่มีความเป็นพื้นถิ่นในการก่อสร้างสถานที่พักแรมนั้น ส่วนมากวัสดุพื้นดินนั้นมีความคงทนน้อย ประกอบกับด้านเทคโนโลยีของวัสดุก่อสร้าง ทำให้วัสดุก่อสร้างคงทน ทำให้ผู้ประกอบการสถานที่พักแรมให้ความสำคัญกับวัสดุพื้นดินน้อยลง แต่จะให้ความสำคัญในเรื่องการแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ความสะอาด ภูมิทัศน์และชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักแรม

3.5) สิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานที่พักแรม โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.90 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักแรม เสนอว่า สิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานที่พักแรมนั้น มีความสำคัญน้อยต่อสถานที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่จะให้ความสำคัญในเรื่องการแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ความสะอาด ภูมิทัศน์และชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักแรม

4.6.2 ลักษณะด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

1) กิจกรรมสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.90 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ เพื่อความรู้จะสามารถเป็นเครื่องผลักดันให้มีการรักษาระบบนิเวศของธรรมชาติ และการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศจะต้องควบคู่และมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

2) กิจกรรมสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนและวัฒนธรรม โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.91 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา

ของชุมชนและวัฒนธรรม เป็นการนำเสนอเอกลักษณ์ของพื้นที่ แสดงถึงภูมิปัญญาโดยเกี่ยวเนื่อง ต่อวัฒนธรรมและแหล่งธรรมชาติ

3) ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.99 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่า ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว นั้น ไม่จำเป็นต้องมีความหลากหลายมากนัก แต่อาจมีการแบ่งกลุ่มการรับรู้ เช่น มีกิจกรรมสำหรับเด็ก การแบ่งฐานการรับรู้ข้อมูล และต้องคำนึงถึงความแตกต่างกันและวิถีชีวิตที่หลากหลายในแต่ละ ฤดูกาล

4) ความต่อเนื่องของแต่ละกิจกรรม โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ อยู่ที่ 4.70 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ เสนอว่า ความต่อเนื่องของแต่ละกิจกรรมหรือการจัดการนำเที่ยวนั้น อาจจัดเป็นฐานข้อมูล ย่อย ๆ คำนึงถึงวิธีการเข้าถึงของกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการเชื่อมต่อของแต่ละกิจกรรมที่ดี และต้อง สอดคล้องกับวิถีต่าง ๆ โดยมองภาพรวมของวิถีชีวิตที่หลากหลายตามฤดูกาล

4.6.3 ลักษณะด้านชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

1) ชุมชนท้องถิ่นต้องการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.34 หมายถึง มีความสำคัญมากและเป็นลำดับที่ 4 ของการให้ความสำคัญ ของนักท่องเที่ยว ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่า การมีส่วนร่วม ของชุมชนในการท่องเที่ยวนั้น ผู้นำชุมชนต้องมีความเข้มแข็งมีการเชื่อมโยงต่อองค์กรที่มีส่วน สนับสนุนได้ดี และกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างเป็นธรรม รวมถึงในส่วนของชุมชนที่ไม่มีส่วนร่วมใน การท่องเที่ยวจะต้องมีการจัดการ ทำความเข้าใจที่ตรงกัน จึงสามารถกำหนดการท่องเที่ยวได้

2) ชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ให้ความสำคัญอยู่ที่ 5.20 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมากและเป็นลำดับที่ 6 ของการให้ ความสำคัญของนักท่องเที่ยว ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่า ชุมชนท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว นั้น เพื่อการเข้าถึงบรรยากาศของพื้นที่นั้น ๆ ในแต่ละกิจกรรม แสดงถึงความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งชุมชนจะมีความเข้าใจต่อ พื้นที่แหล่งธรรมชาติและความสัมพันธ์ของกิจกรรมมากที่สุด

3) ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ที่ 4.99 หมายถึง มีความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งความเห็นจาก

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่า ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาตินั้น ชุมชนต้องเป็นหลักในการจัดการต่าง ๆ และต้องเสริมความรู้เพื่อให้มีความเข้าใจต่อระบบต่าง ๆ ในแหล่งธรรมชาติ จำเป็นต้องมีหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่การตัดสินใจต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก

4.6.4 ความถี่ในการใช้งานสถานที่พักผ่อน

ความถี่ในการใช้งานสถานที่พักผ่อน คือ จำนวนนักท่องเที่ยวต่อความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เป็นปัจจัยชี้วัดความเป็นไปได้ของโครงการสถานที่พักผ่อนสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสนอว่าความถี่ในการใช้งานสถานที่พักผ่อนนั้น เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อรายได้ซึ่งส่งผลต่อการกระจายรายได้สู่ชุมชนและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว นั้น จำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวสามารถทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและผลักดันให้มีการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสถานที่พักผ่อนสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรกำหนดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานที่พักผ่อน เสนอว่า ความถี่ในการใช้งานสถานที่พักผ่อนที่เหมาะสม สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้อย่างต่อเนื่องถึงชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวจึงควรอยู่ในระดับ 35-100 ครั้งต่อปี ซึ่งเป็นปัจจัยชี้วัดความเป็นไปได้ของโครงการสถานที่พักผ่อนสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีการจัดการเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้วจึงสามารถเป็นชีวิตของการท่องเที่ยวได้